

הזרעים בדמעה ברינה יקצרו בא יבא ברינה

מטות
מסעי

כ"ה תמוז
תשפ"ו

לע"נ סבתי - שמחה בת סרח ז"ל

עלון מס' 787
שנה ט"ז

המשך דבר העורך

פרשות אלו נקראות ב'שלושת השבועות' שבין צום 'שבעה עשר בתמוז' ובין צום 'תשעה באב' - תקופת 'בין המצרים'. בימים אלו אנו זוכרים ומזכירים את חרבן בית המקדש ואת הגלות הארכה אליה נשלח העם היהודי. "כל רדפיה השיגוה בין המצרים" (איכה א, ג) - לא רק האויבים מבחוץ ולא רק בימי חרבן הבית הרגו וטבחו והגלו ורדפו יהודים בימים הללו, אלא בכל הדורות, מסעי הצלב והפוגרומים. בחדשים אלה הובילו יהודים למשרפות וגאיות ההריגה, ובעקר בימי בין המצרים. שיאה העגום של גלות זו היה בתקופת מלחמת העולם השנייה, כאשר הנאצים 'מח-שמים ומשתפי הפעלה עמהם, פעלו להשמיד באופן שיטתי את העם היהודי. בתוך חשכת האפל של אותם ימי זוועה, זיהו כוכבים בני אדם, שפעלו להעניק חיים לזולתם, אם באמצעות מתן מחבוא מפני השלטון הנאצי הרצחני ואם באמצעות עידוד וסייע רוחני. מורשתם של אנשים ונשים מפלאים אלו היא חלק בלתי נפרד ממורשתו של העם היהודי. הם למדו אותנו לנצל באופן הראוי את מסע החיים, להעניק משמעות של אמת לכל תחנה במסע ולהפוך את הקשי לגלוי האור האלוהי - אור ה' יתברך. ב'אהבת חנם' ובעזרה לזולת, נעורר רחמי שמים עלינו ועל כל בית ישראל, וימי בין המצרים יתפכו לימי שמחה ולימים טובים.

מטות - תוכן ענייני הפרשה

- פרשת נדרים ושבועות והתרתם.
- מלחמת בני ישראל במדינים, והריגת בלעם ומלכי מדין.
- פינחס בן אלעזר בראש 12,000 איש - אלוף למטה - נוקמים את נקמת ה', נלחמים במדין ולוקחים שולל רב.
- חלקת השלל, ללוחמים, לאלעזר הכהן, לעדה, וללויים.
- דיני הכשרת הכלים משלל מדין והעגלתם.
- תרומת קציני הצבא - תכשיטי הזהב למשכן.
- בקשתם של בני ראובן ובני גד להאחז בעבר הירדן המזרחי.
- משה רבנו הסכים לבסוף לבקשתם, וצוה אותם לקיים את דברי התנאי, להלחם יחד עם בני ישראל בכניסה לארץ.

מסעי - תוכן ענייני הפרשה

- רשימת 42 המסעות שהלכו בני ישראל, ביציאתם ממצרים ועד ערבות מואב על ירדן יריחו.
- מצות הריגת יושבי כנען, ומצות עקירת עבודת האלילים.
- גבולות ארץ ישראל.
- רשימת הנשיאים שיחלקו את ארץ ישראל לבני שבטם.
- הצווי להקדיש מנחלת ישראל 48 ערים, מתוכן 42 ללויים, ושש ערים למקלט מגאל הדם.
- ענש הרוצח במזיד והרוצח בשוגג.
- בקשת בני מנשה בענין נחלת בנות צלפחד, צווי ה' שאשה שירשת נחלה, תנשא רק לבן השבט של אביה, ולבנות צלפחד התר להנשא לטוב בעיניהם ממשפחת בני אביהן בלבד (והו נשאו לבני דודיהן משבט מנשה).

דבר העורך

בשבת זו נקרא את פרשות מטות ומסעי. פרשת 'מסעי' החותמת את ספר 'במדבר'? הרביעי מחמשת חמשי התורה, מסכמת את מסעותיו של עם ישראל במדבר, ממצרים ועד גבולה של ארץ ישראל, ומפרטת את המקומות בהם חנה העם בארבעים שנות נדודיו במדבר. פרוט נרחב זה התפרש בתורת החסידות כמשל למסעותיו של האדם בימי חייו, מיום הולדו ועד יום מותו. ואומר ה'בעל שם טוב' (בעל שם טוב לפרשת מסעי), כי כשם שעם ישראל נסע ממסע למסע עד בואו אל הארץ המבטחת, כך כל אדם "נוסע ממסע למסע עד בואו לארץ החיים העליונה".

אחד המנהיגים החשובים של יהדות פולין בשנות ה-30 של המאה הקודמת, הרב קלונימוס קלמן שפירא, האדמו"ר מפאסצ'נה, ה' ינקם דמו.

בשנות מלחמת העולם השנייה הוא נכלא בג'טו ורשה, ושם נהל 'חצר' חסידית שנועדה לעודד ולחזק את היהודים המשפלים והמעונים. מדי שבת היה הרב קלונימוס קלמן עורך 'שלחן', כמנהגם של מנהיגי החסידות, ובו היה מלמד דברי תורה וחסידות שהעניקו כוחות של השרדות ליהודים שחיו בזוועות הגטו. כך עשה עד 'מרד גטו ורשה', שלאחריו נשלח יחד עם שאר יהודי הגטו למחנה הרכוז טרונקי, שם נרצח בנובמבר 1943 (ה' בחשוון תש"ד).

מדי שבוע, לאחר צאת השבת, היה הרב קלונימוס קלמן כותב את דברי התורה שאמר ב'שלחן' השבת. את הכתבים הללו הטמין בכד חלב בתוך אדמת הגטו, כשהוא מצרף להם מכתב בקשה-צוואה אל מוצא הכתבים, ובו הוא מתחנן לשלח את הכתבים, לכשימצאו, אל קרוב משפחתו בארץ ישראל.

דרשות אלו שנאמרו בתוך התפת של גטו ורשה ונמצאו שנים לאחר מותו של הרבי, מהוות נר זכרון יחודי לעולם נשגב ומקדש, עולם של אמונה יהודית איתנה שפעל בתוך זוועה בלתי נתפסת. אחת מדרשות אלו עוסקת בפרשת 'מסעי', ובה דרש הרב קלונימוס קלמן את הפסוק הבא: "ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ", "כל הצרות אלו מיני חבלים היו לגלות אור ה', אבל בשעת המסעות הרגישו רק את הצרות". לדבריו, רשימת המסעות מסמנת רשימת קשיים שחוו בני ישראל במדבר, אך כל קשי כזה הצמיח אותם והפך לגלוי אור ה'. בדברים אלו נסה הרב קלונימוס, לסייע ליהודים בגטו ורשה להתמודד עם חיים בתנאים בלתי אפשריים, וליצוק תכן רוחני לקשיים, לסכנות ולאסונות שאפפו אותם בכל רגע.

את דבריו המרטיטים הוא מסיים בתקוה נואשת, כי יבוא יום שבו "לא תהינה הצרות והמסעות מקדם לעצמן, רק תכף ומיד יתגלה שהן 'מוצאות פי ה' , ויתגדל ויתקדש שמה רבה על ידי ישועת ישראל". כאדם הקורא 'קדיש' על אביו שמת, כך קרא הרב 'קדיש' על עצמו ועל עמיתיו היהודים, והבטיח כי "יתגדל ויתקדש שמה רבה על ידי ישועת ישראל".

"בי בעיר מקלטו יושב עד מות הפהן הגדול..."

(ל"ה, כ"ח) - כוחה של תפלה - ספור

כתוב בגמרא (מכות י"א): 'לפיכך אמותיהן של כהנים מספקות להם (לרוצחים) מחיה וכסות כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו'.

כתב על זה רבי בן ציון ברוק זצ"ל (ב'הגיוני מוסר', מאמר "כוחה של תפלה"): נתבונן נא! הפהן הגדול מאחיו הוא נבדל ומבחר מכל שבט לוי. והרי שבט לוי נבדל ומבחר מכל השבטים.

הפהן הגדול הוא האיש המצטין מכל ישראל, גם מאחיו הפהנים, באזהרות ומצוות מיוחדות. הפהן הגדול הוא האיש שרק לו לבדו נתנה הרשות להכנס לפני-ולפנים לקדש הקדשים.

הפהן הגדול הוא האיש המתפלל ומכפר בעד כל ישראל, ורק על ידי מעשה עבודתו זוכים ישראל לאשר הגדול בעולם - למחילת העוונות. היש לנו איש אחר שרבים צריכים לו יותר מהפהן הגדול? לעמת זה, הרוצח בשוגג שגלה לעיר מקלטו, חז"ל קוראים אותו 'רשע' (מכות י:).

הכתוב מדבר בשני בני אדם שהרגו נפש, אחד הרג בשוגג ואחד במזיד. לזה אין עדים ולזה אין עדים. הקדוש ברוך הוא מזמין לפנדק אחד. זה שהרג במזיד יושב תחת הסלם, וזה שהרג בשוגג יורד בסלם ונפל עליו והרגו. זה שהרג במזיד נהרג, וזה שהרג בשוגג גלה. ובכל זאת משמע מחז"ל, שכאשר יעמידו על המשקל את שתי התפלות: מצד אחד תפלת הפהן הגדול שמתפלל גם בעד עצמו על חיים ושלו, ומצד השני תפלת הרוצח שמבקש על מותו של הפהן הגדול - תכריע תפלת הרוצח. וכל כך היה הדבר ברור אצלם, עד שפחדו פחד-מות מתפלת הרוצח, עד כדי שהיו אמותיהם של כהנים מספקות להם מחיה וכסות כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו. בגמרא (מכות י"א) הקשו: 'טעמא דלא מצלו. הא מצלו, מיתתי? והפתיב (משלי כ"ו, ב) 'כצפור לנוד כדרור לעוף בן קללת חנם לא תבא'! אמר ההוא סבא, מפרקה דרבא שמע לי: 'שהיה להם לבקש רחמים על דורן ולא בקשו'. ואיכא דמתני: 'שיתפללו על בניהם שלא ימותו'. טעמא דמצלו. הא לא מצלו, מיתתי? מאי הוי לה למעבד? - טוביה חטא וזגוד מננד? ... שהיה להן לבקש רחמים על דורן ולא בקשו'. כלומר: הגמרא מדיקת מהמשנה שרק בזכות אמותיהם של הכהנים הגדולים שמשפחות מים ומזון לרוצחים, ולכן אין הרוצחים מתפללים על הפהן שימות - לכן אינו מת. אולם אם יתפללו הרוצחים בשגגה הנמצאים בעיר מקלט על מותו של הפהן הגדול - תפלתם תתקבל והוא אכן ימות קדם זמנו. ומקשה הגמרא: וכי תתקבל תפלתם של הרוצחים שימותו הפהנים הגדולים, על לא עול בכפם? והרי כתוב 'כצפור לנוד כדרור לעוף בן קללת חנם לא תבא'!

והגמרא מביאה תרוץ בשם זקן אחד שאמר: בדרשה של רבא שמעתי שאין זו קללת חנם, אלא אכן יש תביעה כנגד הפהנים: היה להן לבקש רחמים על בני דורן שלא יבואו לידי תקלה, כהריגה בשגגה, ולא בקשו! מוסיפה הגמרא שיש שונים בלשון המשנה: 'שהיו האמהות של הכהנים הגדולים מספקות מים ומזון כדי שיתפללו הרוצחים על בניהם שלא ימותו'.

ומדיקת הגמרא: משמע רק אם יתפללו הרוצחים על הפהנים שלא ימותו, בזכות כך הם חיים, אך אם לא יתפללו על הפהנים שלא ימותו הם אכן ימותו! ומקשה הגמרא: למה ימות הפהן הגדול בגלל חטאיהם של אלו? מה היה עליו לעשות? וכי אדם נענש על עברת חברו? למה יענשו הפהנים על חטא הרוצחים בשגגה?

ומתרצת הגמרא בשם אותו זקן: בדרשה של רבא שמעתי שאכן יש תביעה משמים על הפהנים, שהיה להן לבקש רחמים על דורן שלא יחטאו, ולא בקשו.

נוראות למתבונן! וכי אין הפהן הגדול מבקש רחמים על דורו? הרי בודאי שהוא מבקש רחמים! בעל כרחנו התביעה היא על דקדוק יותר עמוק. היה על הפהן הגדול להקיף בדעתו את כל מה שיכול לקרות ולהקדים תפלה גם על זה! רואים כוחה של תפלה, עד כמה היא מגעת ועד כמה מועלת. שאם הפהן הגדול היה מבקש רחמים, לא היה מעשה רצח בישראל. ואם לא עשה כן, אין זו 'קללת חנם', כי היה לו להתפלל. גם אין זה דגמא למצב בו אחד חטא והשני נענש אלא נחשב כאלו הוא עושה העברה.

ורבי אהרן יפהן זצ"ל העיר, מהכתוב (בראשית מ"ח, כ"ב): 'אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי'. ומקשה הגמרא (בבא בתרא קכ"ג): 'וכי בחרבו ובקשתי לקח? והלא נאמר (תהלים מ"ד, ז) 'כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני'!'

מתרצת הגמרא: 'חרבי' זו תפלה ו'קשתי' זו בקשה. כלומר, יעקב אבינו קרא 'חרב' ו'קשת' לתפלה ולבקשה, כי כך המציאות האמתית. ומה שאין אנו יודעים לדבר ולהתנהג כך בפעל הוא מפני חלשת האמונה.

ובימינו אלה, שהצרות והגזירות מתגברות, חובה עלינו לתפס אמונות אבותינו בידינו, ולהרבות בתפלה, כי עת לחננה כי בא מועד. וזהו שכתב רש"י (במסכת שבת דף י. דבר המתחיל 'חיי') 'תפלה צריך שעה היא לרפואה לשלום ולמזונות'. [אספקלריא]

במעלת התפלה

אומרים חז"ל במסכת ברכות (כ"ו): אמר רבי יוסי ברבי חנינא: תפלות אבות תקנום. רבי יהושע בן לוי אמר: תפלות כנגד תמידים תקנום.

אברהם תקן תפלת שחרית, שנאמר: 'וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה' ". ואין עמידה אלא תפלה, שנאמר: 'ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה'.

יצחק תקן תפלת מנחה, שנאמר: 'ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב' ואין שיחה אלא תפלה, שנאמר: 'תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו'.

יעקב תקן תפלת ערבית, שנאמר: 'ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש' ואין פגיעה אלא תפלה, שנאמר: 'ואל תשא בעדם רנה ותפלה אל תפגע בי'.

חביבה תפלה, אף שהאדם בא לה' בתפלה כאשר צר לו - אין הקדוש ברוך הוא דוחה, ולא כדרך העולם לומר לבני אדם (שופטים י"א, ז): 'ומדוע באתם אלי עתה כאשר צר לכם', אלא מוכן הקדוש ברוך הוא תמיד לקבל האדם. (ספר העקרים) וכתב בספר 'עץ חיים' לרבינו חיים ויטאל ז"ל, שבזמן הזה, עקר הברור הוא על ידי תפילה דוקא, אף שתלמוד תורה למעלה מהתפלה, עקר העבודה בעקבתא דמשיחא הוא התפילה. עד כאן לשונו.

וכתב 'נפש החיים' (שער ב'): עקר מזון העולמות הוא התפלה. התפלה היא 'עבודת הלב', והיא הגשר שמחבר בינינו לבין הקדוש ברוך הוא בכל רגע ורגע.

רבנו בחיי (בסימן תפלה) אומר: שהתפלה למעלה מן הנבואה. כלומר, מן המקום שמשם תוצאות הנבואה לנביאים.

בין המצרים - מי ידע ראשון על השואה?

רבי שלום שבדרון זצ"ל היה מדבר על הגלות הקשה שאנו מתגלגלים ומסתלסלים בה וכך אמר: במלחמת העולם האחרונה נהרגו ששה מיליון יהודים בכל מיני מיתות משונות, ה' ינקם דמם, נורא ואים.

מה היה פה? דעו לכם, כי ה'חפץ חיים' אמר כבר אחרי המלחמה הראשונה כי עתידה לבוא שואה קשה לעם ישראל. שמעתי כן באזני מרבי אליהו לאפיאן שהיה נוכח במקום, וכן שמעתי מרבי איסר זלמן מלצר. לפני פרץ מלחמת העולם, שהה רבי אלחנן וסרמן באנגליה. הוא חזר לארצו ושם נספה ה' ינקם דמו. אנגליה הייתה על סף מלחמה, ידעו כבר כי עומדת לפרץ מלחמה עם הגרמנים ימח שמם, ובלונדון רצו כי רבי אלחנן ישאר אתם 'הלא עומדת לפרץ מלחמה'! אמרו לו.

הביט רבי אלחנן ושתק. באחת השבתות ספר להם רבי אלחנן, כי למחרת, ביום ראשון, הוא מפליג לשוב לפולין (לאחר ימים לא ארכים, הוא הלך בראש הנטבחים על קדושה'...).

בשבת נשא דרשה בבית הכנסת 'מחזיקי הדת', דרשה שהייתה מעין דרשת פרידה, ואמר: 'מה אתם חושבים, יהודי לונדון, כי אתם לא תעברו את הצרות של חבלי משיח? הכל אמורים לעבר את חבלי המשיח. כמה שנים לאחר המלחמה הראשונה, כאשר הייתי בבית 'חפץ חיים', הוא אמר לי כך: הולכת לבער בעולם שרפה גדולה כזו, עד כי המלחמה הראשונה הייתה כמשחק ילדים לגבי השרפה השנייה, ואחריה אפשר שתהיה מלחמה שלישית ואחרונה, ובה יסבלו כל העולם יסורי חבלי משיח. אם כן, גם אתם, יהודי לונדון, לא תוכלו להמלט מחבלי משיח, אלא שאנו אולי נעבר אותם לפניכם'.

ובהזדמנות אחרת שאלוהו 'מה יהיה? השיב להם: 'למעני ולמען דוד עבדי' - 'ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש אמר ה'!' וכן השיב ה'חפץ חיים' לרב מפוניבז'. לימים, כשיסד רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, הרב מפוניבז', את 'ישיבת פוניבז' בארץ ישראל כתב פסוק זה על בנין ישיבתו בבני ברק: 'ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש'. נו, מי ידע ראשון כי עתידה להתרחש שואה וכי לא ה'חפץ חיים' ושאר צדיקים?

אנו למעלה מהטבע - עם ישראל חי תמיד, בד-בבד עם הצרות, למעלה מדרך הטבע. חז"ל אומרים כי ששה דברים נבראו קדם בריאת העולם, שנים מהם הם - תורה ותשובה (פסחים נ"ד). משמעות הדבר היא שששה דברים אלו, שנבראו קדם בריאת העולם, הם למעלה מטבע העולם, אינם כפופים לבריאת העולם. לכן, אם התורה נבראה קדם העולם, אם כן, כשקבלנו את התורה, גמרנו עם השעבוד לטבע. עם ישראל עומד תמיד למעלה מן הטבע, ולפיכך מי שחושב כי לו היו היהודים עולים לארץ ישראל לפני מלחמת העולם השנייה לא היו נהרגים, הנו שוטה. ואסביר: פעם שמעתי פלוני מדבר על הנושא הזה כמו

חצי אפיקורס (וכי יש משג של חצי אפיקורס, רבע אפיקורס? דומה הדבר למי שאומר על אשה פלונית כי היא חצי אלמנה או רבע אלמנה... אין כזה דבר חצי אפיקורס! שמעתי את הדגמא הזו מאחד מגדולי ישראל). הוא התלונן שאם היו שומעים לציונים ועולים לארץ ישראל - לא היו נטבחים. אמרתי לאותו 'חצי אפיקורס': כיצד אתה חושב שהיינו נצולים כאן בארץ ישראל, הלא אתה ואני, הכל יודעים, כי התרחשו בשערי ארץ ישראל נסים גדולים; הרי הגרמנים ימח שמם כבר עמדו בשערי הארץ, אז מה היית עושה אם היה חרון-אף, וכמו שהצליחו לשחט ששה מיליון יהודים באירופה היו הורגים את כל העולים לארץ ישראל מפל קצוי תבל? אני הייתי בארץ, התגוררתי בירושלים עם משפחתי ונוכחנו בנס ופלא שלא נכנסו לטבח בנז. הפחד, הבכיות והזעקות שהיו כאן עלו עד לב השמים!

מספרים כי היו יהודים במחנות ההשמדה שנודע להם כי הגרמנים כבר עומדים במצרים בהמתנה לפקדת כניסה לארץ ישראל - והם צמו ג' ימים (!) כדי שיהודי ארץ ישראל ינצלו. המענים, המעלפים והמומתיים על קדושה, הם צמו בשבילנו! אז מה אתה מדבר הבליים?! אמרתי לעמיתו. הלה אמר מיד: 'נכון נכון, אז מה יהיה אתנו? השבתי לו: 'חכם', דע לך כי התורה היא למעלה מהטבע, ומעולם לא היו הדברים לפי חשבונותיו וחשבונותי, וכך גם יהיה בעתיד!! עם ישראל לא חי בדרך האמות, אנו ככבשה בן שבעים זאבים. עד היום שרדנו, וגם עתה איננו חיים אלא בנסים, וזאת - כל עוד שאנו מחזיקים בתורה הקדושה!

אהבת הכסף - שואה לבני אדם - ספור

מה הפונה 'שנאת חנם'? בגמרא (יומא ט') כתוב: 'מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני ג' דברים שהיו בו: עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים... אבל מקדש שני, שהיו עוסקים בתורה ובמצוות ובגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהייתה בו שנאת חנם. ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד ג' עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים'.

בירושלמי (יומא) מובאים דברים אלו בהוספה קטנה על דור החרבן בבית שני: 'מכירין אנו בהם שהיו עוסקים בתורה וזהירים במעשרות' (לומדים מכאן כי זהירות במעשרות זו סגולה למנוע חרבון) 'אלא שהיו אוהבים את ממוןם ושונאים אלו לאלו' כסף! כסף! הרבי שלי דיק, לא כתוב שונאים 'זה לזה' (יחיד ליחיד) אלא 'אלו לאלו' - מפלגה אחת למפלגה שניה. מפלגת ראובן ואמרת 'הכסף שלי' ומפלגת שמעון מכריזה 'הכסף שלי', ושונאים אלו לאלו - שנאת חנם.

פעם הגיע לישיבה בכפר חסידים, בחור פלוני, נכבד ומבוגר. הוא פסע והתקרב למקומו של המשגיח, רבי אליהו לאפיאן זצ"ל. 'מה אתם רוצים?' שאל המשגיח בחבה - 'אני לומד בישיבה כבר שבע שנים, רצוני... כשהוא מתקשה בדבריו 'רצוני לצאת לרחובות של עיר, לצאת לחיים, לעשות חיים' (ופרנסה בכבוד). אמר. והיה זה בחור בעל לב מבין ואזן שומעת. 'לעשות חיים?! מי אמר שתחיה? שאל אותו רבי אליהו בתמיהה - 'אוי ואבוי, הרבי מקלל אותי?! מה זאת אומרת 'מי אמר שאחיה' הקדוש ברוך הוא, נותן חיים לכלם ויתן גם לי'. השיב הבחור. 'נו, טוב, אז מה אתה רוצה לומר?' המשגיח המשגיח ושאל. 'אני אתחתן' המשגיח הבחור - 'מי אמר לך שתחתן?! תמה המשגיח - 'מה קרה היום כי הרב בא ומקלל אותי? הקדוש ברוך הוא הרי מחתן את כלם, ויחתן גם אותי'. - 'טוב' השיב הרב, 'איך אני יכול לעזר?' הגביה המשגיח את עיניו.

'...ואחרי שאתחתן מסתמא יהיו לי שנים או שלושה ילדים'. 'ומי ערב שיולדו לך ילדים?... תמה הרב - 'אוי ואבוי, עוד פעם הרב מקלל?! הרב מכאיב לי מאוד! שח הבחור.

'נו, בסדר, אז מה בקשתך?' 'אם כן', אמר הבחור, 'מהיכן אקח למשפחה עם שלושה ילדים, למשל, 500 לירות לפרנסתי? לכן רצוני עתה לשלח ידי במסחר ולבסס את עצמי לקראת נשואי בעתיד'. המשגיח חיד ואמר בלבביות בקולו העמק: 'בחור יקר, ישמעו אזניך מה שפיד מדבר. בתחלה שאלתי אותך מי אמר שתחיה, והשבתי 'אם הקדוש ברוך הוא נותן לכלם - יתן גם לי', כך השבתי אודות נשואין וחתנה, וכך אמרתי לגבי ילדים, אם כך, הקדוש ברוך הוא מסגל לתת לך כל כך הרבה - חיים, נשואין, ילדים, ורק דבר אחד אינו יכול לתת לך - 500 לירות?!?!... מלים פשוטות כל כך ועצמיות כל כך.

'אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא מנהיג לכל הברואים' ונותן חיים לכל בשר - לכל בשר!!! לבריה הקטנה ביותר ולבריה הגדולה ביותר ואתה, הבחור, נמצא באמצע, לא ביצי פנים ולא קרני ראמים, וכי לך ה' לא יתן?....!

"אלה מסעי..." - מסעי החיים - ספור

פרשת מסעי, היא האחרונה שבחמש במדבר, וחותמת את חמש הפקודים. בתחילת הפרשה מפרטים 42 מסעות בני ישראל במדבר, מציאתם ממצרים ועד הגעתם לערבות מואב, סמוך לנהר הירדן. רב השמות המוזכרים במקרא, הם על שם מארעות שארעו לבני ישראל במשך 40 שנות מסעיהם במדבר.

אחת הסבות שהתורה מפרטת לנו בפרטי פרטים את שמות המסעות היא כדי ללמד אותנו על הטבע הרוחני של המסעות וללמד אותנו על דרכו של כל אחד מאתנו במסעות התודעה של החיים. וממשיך רבנו בחיי: "נמנו המסעות בשמותם להורות שהכל תלוי כפי מחשבתם של ישראל בקדוש ברוך הוא". כשהיו בני ישראל דבוקים בבורא, זכים במחשבתם ועושים רצונו, נוסעים במחשבתם ממחשבה רעה לטובה, היתה מדת הרחמים שעליהם, מרחמת ומגנה עליהם, והיו חונים "בהר שפר", או "במתקה". אלא שכאשר היו חוטאים ונוסעים ממחשבה טובה לרעה, היתה מדת הדין תלויה עליהם, והיו חונים "בחרדה", "בדפקה" או "במרה". כלומר הכל תלוי במחשבתו של היהודי.

הקדוש ברוך הוא מוליך אותנו ורוצה להוליך אותנו במסלול חיינו האישי רק לטובתנו שהרי אור אינסוף משפיע תמיד לכל הבריות במטרה אחת - להיטיב לנבראיו, להביאם אל התכלית השלימה.

רבי שלמה לוינשטיין שליט"א סיפר את הספור הבא: רבי ראובן שהרבני זצ"ל, בנו של המקביל רבי יהושע שהרבני זצ"ל וגיסו של הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל, היה יהודי מפרס שנסע רבות למדינות דרום אמריקה, מסר שעורים ושיחות מוסר, וחזק את הצבור בענייני עבודת ה' ובתורה. כלל היה נקוט בידו, שלעולם אינו מוכן לקבל כסף תמורת שעוריו ודרשותיו. הוא הרגיש שאם יקח כסף, הדבר יגרם לאנשים לבוא פחות. גם אלו שישלמו ויבואו, יתחילו לבקש שידבר על ענין מסים, וירגישו שהוא חייב להם, שהרי שלמו לו... כשהוא בא ומדבר ללא שכר, יכולים הדברים להאמר לשם שמים, וטבעם שנוכנסים ללבם של השומעים ומתקבלים.

באחד הימים לחץ עליו גביר בכל הכוח והצליח 'לדחף' לידו המחאה בסך 25,000 אלף דולר. כשהגיע הרב שהרבני למטוס הוא נטל את הצ'ק וקרעו, כשהוא מתקשר לאותו יהודי ומעבדן אותו שאינו מתכנן לפדותו לעולם...

באחת מנסיעותיו לדרום אמריקה, בטרם נכנס למסר את אחד משעוריו, קיבל שיחת טלפון מאחיו בארץ ישראל. בשברון לב ספר לו אחיו, כי אצל בתו התגלתה פעת מחלה נדירה ביותר. היא כה נדירה, עד שרק חמשה-עשר ילדים בכל העולם כלו חולים בה! בצרפת קים בית חולים, יחיד מסוגו, שמטפל בפגיעה הזו, אולם עבור הטפול הם דורשים סכום עתק.

"אני יודע שיש לך גדר שאינך אוסף כסף בחו"ל משומעים השעורים שלך", אמר האח, "אולם ההכרח לא יגנה. מדבר פאן במקרה של פקוח נפש, ופקוח נפש דוחה את כל התורה כלה, ודאי גם את הגדר הזה". הרב שהרבני הסכים עמו, אולם עדין לא מצא עצה כיצד לעשות זאת באופן הנכון ביותר. בינתים נכנס למסר את השיחה שלו, ולאחר מכן קבל את השומעים הרבים שגעמדו בתור ארוך, ובקשו להכנס אליו באופן פרטי לקבל עצה וברכה... כאשר נכנס אחד האנשים, רמז הגבאי לבנו של הרב שהרבני, שהתלווה אליו, כי הוא מיליונר, האדם העשיר ביותר בכל הסביבה כלה.

בנו של הרב שהרבני נדרך ומהר להכנס פנימה, במטרה לדאג שאביו אכן יבקש ממנו עזרה עבור האחיזת החולה. וראה זה פלא - רק נסגרה הדלת אחריו, ואותו מיליונר פורץ בבכי, ואומר: "אנשים חושבים שכסף הוא חיות הכל..."

הם אינם יודעים שאי אפשר לקנות בכסף נחת יהודית מהילדים ובריאנות, וגם שלום בית הוא דבר שבילתי אפשרי לקנות... את האשר רק הקדוש ברוך הוא נותן במתנה.

הרב ובנו המתינו שיתאושש, והיהודי המשיך: "יש לי בת קטנה, אהובה עלי כנפשי. לפני זמן קצר נודע לנו כי היא חלתה במחלה נדירה, שבה חולים רק חמשה-עשר ילדים בכל העולם כלו. בכוונתנו לנסע לצרפת, לבית החולים המיוחד שמטפל במחלה זו, ואנו זקוקים לברכה מהרב שהטפול יצליח והקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלמה..."

הפרטים היו כה מקבילים, עד שרק נותר לברר מה שם המחלה... כשנבק היהודי בשם המחלה שהתגלתה אצל אחיניתו של הרב, התפעל הרב שהרבני מגלוי ההשגחה הפרטית, וספר לו כי לפני שעה קלה, ממש לפני שהתחיל השעור, קבל שיחת טלפון מארץ ישראל, מאדם שגם בתו חלתה במחלה זו, ואין לו כסף לשלם עבור הטפול הקר... "לזכותה של הבת שלך" - סיים - "קח על עצמך לשלם את כל הוצאות הטפול גם עבור הילדה ההיא מארץ ישראל!"

הוא הוסיף ואמר לו כי הצדקה המעלה ביותר היא לתת מבלי לדעת עבור מי נותנים, כך שהמקבל גם הוא אינו יודע ממי הוא מקבל. זהו חסד של אמת, שבו אי אפשר להודות לו על נתינתו, ולצדקה כזו יש כח מיוחד. בו במקום הודיע הגביר כי יעשה זאת, ותוך זמן קצר שלשל לידו סכום המכסה את כל הוצאות הטפול. פלא פלאים! עומדים להם שני יהודים בשני קצות העולם, לזה יש כסף וזה מחפש למי לתת את הכסף... זה זקוק לצדקה כדי לרפא את בתו, וזה נצרך לנתינה כדי שבתו תתרפא... ומיהו השליח לקשר ביניהם? יהודי צדיק, שכל מסירתו היא לקים מצוה לשם שמים, בלי שום נגיעות, ומבלי לעבר על הגדר שקבע לעצמו אפלו פעם אחת... לימים שניהם נרפאו, ב"ה.

חוק חוק ונתחזק

בברכת התורה

"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון" [משלי ט"ז, א]

לעילוי נשמת מ"ר אבי: יעקב בן רחל ועדוק: מ"ר הראש"ל הרב עובדיה יוסף זצ"ל מרת אימ: שרה-סרח בת שמחה ויוסף: הרב מאיר נסים בן כמסאנה מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה: הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל נפתי בן רחל: אברהם בן שמחה: גורלי בן שמחה: יעקב ישראל בן גלית רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה: בן ציון קליין שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל: אפרים בן מדלן אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן אחור אברהם: רפאל בן תמו אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דוד (חוג'ה) בן שמחה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו שמחה בת סרח: יפה נדרה בת נעמה: רחל בת שמשון: דליה בת חיים הגר בת אהרן והרטה: כותן בת חביבה: אהובה (דייז) בת טובה רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה: ורד בת אידה: חנה בת אביבה וראובן שושנה נוואל בת שדרה: רבקה בת רחל

להצלחה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, יעל, מיכל שחר בני פאולה: בנימין בן צילה גילי בלומברג, אלעזר בן שמחה, יצחק בן גיטי

זיווג הגור: גימית שמואל בן אסתר: אליעד יעקב בן פאולה: יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה רחלי בת זרבה: עדינה בת שמחה: בתיה בת אסתר: זרבה בת אטו נעמה בת אסתר: תמר בת פאולה: אריק בן חיה: שלי בת חיה

לרפואה:

אהרון בן חנה: משה בן רחל מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט עודד בן הגר: גולן בן דינה: אסתר בת שושנה אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה פאולה בת דינה: גלית בת חות: מרים קרן בת רבקה אילנה לאה בת ציפורה: אהרון בן מרים רחל בת טארה: חות בת לינה: נורית בת רחל לימור הודיה, ושרונה בנות תורן יפה

לזרע של קימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית רחל בת חיה: לאה רחל בת איריס: טריק בת מלמס ויקטוריה תקוה בת רינה: דניאלה בת עופרה מאיר יעקב בן רחל: הילה בת ישראלה

להזמנות, להקדשות ולתרומות במייל:

Ronbarina@gmail.com

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים